

AB-111

April-2016

B.A., Sem.-VI

CC-311 : Geography (Research Geography)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના કુલ ગુણ છે.
(2) પરીક્ષાર્થી કોતરેલ નકશાનો ઉપયોગ કરી શકે છે.

1. સંસાધન એટલે શું ? સંસાધનોનું વર્ગીકરણ કરો. 14
અથવા
સંસાધન ભૂગોળનું સ્વરૂપ અને વિષય-વ્યાપ સ્પષ્ટ કરો.
2. વિશ્વના મુખ્ય જમીન જૂથો કયા છે ? તેમની લાક્ષણિકતા તથા વિતરણ જણાવો. 14
અથવા
જમીનનું શું મહત્ત્વ છે ? જમીન સંરક્ષણના અસરકારક ઉપાય જણાવો.
3. એક સંસાધન તરીકે સાગરજળનું વિતરણ, ઉપલબ્ધતા અને મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. 14
અથવા
ટૂંકનોંધ લખો :
(અ) ભૂમિગત જળનું મહત્ત્વ.
(બ) સપાટીના જળ સંસાધનો.
4. એક સંસાધન તરીકે ખનીજોનું શું મહત્ત્વ છે ? બોક્સાઈટનું વિતરણ અને ઉપયોગ જણાવો. 14
અથવા
ટૂંકનોંધ લખો :
(અ) મીઠું – ઉપલબ્ધતા અને મહત્ત્વ.
(બ) અબરખ – વિતરણ અને મહત્ત્વ.
5. નીચેના પ્રશ્નો માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. 14
(1) હેમિલ્ટન અનુસાર સામગ્રીના મૂલ્યમાં વધારો શાથી થાય છે ?
(a) પરિવહન (b) નિકાસ
(c) વિકાસ (d) ટેકનોલોજી
(2) કયા પરિબળને કારણે સંસાધન કટોકટી સર્જાઈ શકે ?
(a) ગરીબી (b) વસ્તી વિસ્ફોટ
(c) રાજકીય અસ્થિરતા (d) શ્રમ-કટોકટી

- (3) કયા પ્રકારના સંસાધનોનો ઉપયોગ ભાવિ તકનિક પર આધારિત છે ?
 (a) સુષુપ્ત (b) પુનઃ અપ્રાપ્ય
 (c) પુનઃ પ્રાપ્ય (d) દુર્લભ
- (4) જમીન પાશ્વચિત્રમાં મહત્તમ ઊંડાઈએ આવેલું સ્તર કયું છે ?
 (a) B (b) C
 (c) D (d) R
- (5) નીચેના પૈકી કયા દેશમાં લેટેરાઈટ જમીનો જોવા મળે છે ?
 (a) ઈન્ડોનેશિયા (b) લેટિન અમેરિકા
 (c) લેસોથો (d) નોર્વે
- (6) ભૂમધ્ય આબોહવાના ક્ષેત્રોમાં રચાતી રાતી જમીનો કયા નામે ઓળખાય છે ?
 (a) લેટેરાઈટ (b) ટેરારોસ્સા
 (c) પોડઝોલ (d) ચર્નોઝમ
- (7) કયા ખડક સ્તરમાં ભૂમિગત જળ સંગ્રહિત થઈ શકે છે ?
 (a) ગ્રેનાઈટ (b) બેસાલ્ટ
 (c) રેતીનો ખડક (d) આરસ
- (8) તાજું-મીઠું જળ સૌથી વધુ કયા સ્વરૂપે છે ?
 (a) નદીઓ (b) હિમનદી હિમછત્રો
 (c) ભૂમિગત જળ (d) સરોવરો
- (9) કયો ભૂમિખંડ સપાટીના જળ-સંસાધનોમાં સમૃદ્ધ નથી ?
 (a) ઉત્તર અમેરિકા (b) દક્ષિણ અમેરિકા
 (c) યુરોપ (d) ઓસ્ટ્રેલિયા
- (10) જળ સંસાધનોનો સૌથી વધુ વપરાશ કયા સ્વરૂપે છે ?
 (a) સિંચાઈ (b) પેય જળ
 (c) ઉદ્યોગોમાં (d) વરાળ તૈયાર કરવા
- (11) યુરોપનો સૌથી મોટો તાંબા ઉત્પાદક દેશ કયો છે ?
 (a) ચિલિ (b) USA
 (c) પોલેન્ડ (d) ગ્રીસ
- (12) કયા સરોવરનું ક્ષેત્ર લોહ-અયસ્કોમાં સમૃદ્ધ છે. ?
 (a) બાઈકલ (b) સુપીરિયર
 (c) વિક્ટોરિયા (d) અરલ
- (13) નીચેના પૈકી કયો મેંગેનીઝની નિકાસ કરતો દેશ છે ?
 (a) મંગોલિયા (b) ગેબન
 (c) તાઈવાન (d) સુદાન
- (14) અબરખ શેમાંથી પ્રાપ્ત થાય છે ?
 (a) આરસપહાણ (b) જીપ્સમ
 (c) ગંધક (d) મસ્કોવાઈટ

Seat No. : _____

AB-111

April-2016

B.A., Sem.-VI

**CC-311 : Geography
(Research Geography)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Figures to the right indicate marks.
(2) Candidates may use map stencils.

1. What is a resource ? Classify resources. **14**

OR

Explain clearly the nature and scope of Resource Geography.

2. Which are the major soil groups ? Give their characteristics and distribution. **14**

OR

What is the importance of soil ? Give the effective measures of soil conservation.

3. Bring out clearly the distribution, availability and importance of oceanic waters as a resource. **14**

OR

Write short note on :

- (a) Significance of ground water
(b) Surface water resources

4. What is the significance of minerals as a resource ? Write in brief about the distribution and uses of bauxite. **14**

OR

Write short note on :

- (a) Availability and significance of salt.
(b) Distribution and importance of mica.

5. Select the most appropriate answer from the alternatives given : **14**

(1) Which of the following increases value of stuff or material ? (according to Hamilton)

- (a) transport (b) export
(c) development (d) technology

(2) Which factor may cause resource crises ?

- (a) Poverty (b) population explosion
(c) political instability (d) labour crises

- (3) Utility of which of the following kind of resources rests on future technology ?
(a) latent (b) non-renewable
(c) renewable (d) rare
- (4) In a soil profile, which horizon lies at the maximum depth ?
(a) B (b) C
(c) D (d) R
- (5) Laterite soils are found in which country ?
(a) Indonesia (b) Latin America
(c) Lesotho (d) Norway
- (6) Red soils formed in the region of Mediterranean climate are known as ?
(a) laterite (b) terrarossa
(c) podzol (d) chernozem
- (7) Which rock strata provide ideal storage of ground water ?
(a) Granite (b) Basalt
(c) Sandstone (d) Marble
- (8) Maximum fresh water is in the form of ?
(a) rivers (b) glaciers ice caps
(c) ground water (d) lakes
- (9) Which continent is not rich in surface water resources ?
(a) N. America (b) S. America
(c) Europe (d) Australia
- (10) Maximum utilization of water resources is in the form of
(a) Irrigation (b) Potable water
(c) Industrial purpose (d) For generating steam
- (11) Which is the largest copper producing country of Europe ?
(a) Chile (b) U.S.A.
(c) Poland (d) Greece
- (12) Which lake-region is rich in iron ore ?
(a) Baikal (b) Superior
(c) Victoria (d) Aral
- (13) Which country exports Manganese ore ?
(a) Mongolia (b) Gabon
(c) Taiwan (d) Sudan
- (14) Which of the following is a source of mica ?
(a) Marble (b) Gypsum
(c) Sulphur (d) Muscovite
-